

ELFOGYOTT A TÜRELEM

A vasúton túl is ugyanazok a társadalmi normák, mint az egész városban. Ha lehet, meggyőzéssel, ha szükséges, kényszerrel is, de végre ott is rendnek kell lenni, mert nem normális a szemét és hulladékhegyek megléte, a bódult állapotban lévők nagy száma, az életveszélyesen száguldók közlekedése. Lesznek feltételek, lesz segítség, de lesz számonkérés és büntetés, ha másképpen nem megy. **Máté Antal** polgármesterrel **Nagy Miklós** beszélgetett.

– Majálist, majd anyák napját is rendeztek a Nyírbátori Idősek Otthonában. A majálison ön is ott volt a felújított intézményben. Olyan lett, ahogy annak idején eltervezték?

– Egy éve működtetjük ezt az otthonot ismét. Aki korábban ismerte, és ma megnézi, akkor neki is az a véleménye,

mint nekem: mintha egy másik épületbe menne be. Ez alapvetően három feltétel miatt alakult ilyen jól. A karbantartók, illetve az ott dolgozó kollégák iszonyú sokat tettek azért, hogy ez az otthon mára szinte teljesen újnak látszik. Persze itt senki ne higgye azt, hogy több száz milliós uniós forrásból valósítottuk meg.

Egy jól átgondolt, ésszerű, pénztakaró (mert saját forrásból finanszíroztuk), de a gyakorlati, a használhatósági szempontokat figyelembe vevő felújítást végeztek el.

Itt külön ki kell emelnünk, hogy a dolgozók mentalitása, a betegekhez, gondozottakhoz való viszonya is óriásit változott. Ezt a hozzátartozók, a gondozottak mondják, nem csak én. S végül pedig, amitől tényleg otthonos lett az idősothton, az, hogy sikerült megtölteni étellel. Akármikor bemegyünk az intézménybe, mindig történik éppen valami. Zajlik az élet, s nem csak a szobákban vegetálnak az idős emberek. A hozzátartozók számára is ez a legmegnyugtatóbb.

Folytatás a 2–3. oldalon

ŐSZRE LESZ KINEVEZETT KAPITÁNY

Összességében rendben lévőnek látszik a város közbiztonsági helyzete, derült ki a testületi ülés elé benyújtott beszámolóból. Azért persze vannak árnyalatok, és éppen ezért a jövőben sokkal nagyobb figyelmet szentelnek majd a kábítószeres bűncselekményeknek, illetve az illegális hulladéklerakókat is, ha kell, rendőrségi közreműködéssel is megszüntetik.

Lassan fél éve nincs kinevezett rendőrkapitány a nyírbátori kapitányság élén, de ez különösebben nem befolyásolta a rendőrség eredményességét. Igaz, a vizsgált időszak 95 százalékában még Nagy István állt a szervezet élén. Mint az áprilisi önkormányzati ülésen elhangzott, a helyi rendőrségnek nincs oka szégyenkezni, sőt, bizonyos területen van mire szerénynek lenni. Sikeresek a lopás, rablás, garázdaság visszaszorításában, s komolyan harcolnak a közlekedés renitenseinek – mondjuk úgy, forgalomból való kivonásáért. Tagadhatatlanul vannak sikerek ebben is. Igaz, a közleke-

dés olyan terület, ahol, naponta születhetnek „Fittipaldik”, vagy „Hamiltonok”, csak éppen a megfelelő körülmények, tudás és reflexek nélkül. Zéró a toleran-

cia az ittas vezetőkkel szemben, ami jó. Ami rossz, hogy azért mindig van alkohol befolyása alatt vezető. Ami jó, hogy a rend közüti őrei nem adják fel. No persze mi meg imádkozunk, hogy ne pont velünk szemben jöjjön egy országúti ámokfutó. De nézzük, hogy a helyi rendőri értékelést hová helyezi a megye legfőbb rendőre!

Farkas József megyei főkapitány: *Stabil középmezőny a nyírbátori szint, és bizony van egy-két terület, ahol nagyobb erőfeszítésre lesz szükség. Szép eredményeket értek el a közlekedésbiztonság, illetve a bűnügyi mutatókban, de...*

Na, szóval ez a fránya de! Egy ilyen de, tényleg alaposan el tudja rontani az ember (a rendőr is ember) kedvét. Mert persze tudjuk, vannak olyan foglalkozási ágak, ahol az ember hajnaltól Mikulásig dolgozva sem képes mindenki által elfogadott, jó eredményt elérni.

Folytatás az 5. oldalon

ELFOGYOTT A TÜRELEM

A mi kis ügyeink

Folytatás az 1. oldalról

– Egyébként miért olyan fontos az önkormányzatnak, hogy ismét saját hatáskörben működtethetik az idősothont?

– Azért, mert itt a mi hozzátartozóink élnek, és szeretnénk róluk mi gondoskodni. Az, hogy egy társadalom hogyan gondoskodik az idős emberekről, az nagyon árulkodó a szemléletről, egy településen jellemző érzékenységről, a szolidaritásról. Amikor az idős emberek olyan élethelyzetbe kerülnek, hogy a társadalomnak kell majd gondoskodni róluk, akkor kiderül, hogy milyen az a társadalom. Nálunk a szolidaritás kiemelt szempont, s ebből következik, hogy itt az idősellátást kellően erős odafigyeléssel, és nem szűkmarkúskodva valósítsuk meg.

– Pár hete tartottak egy időügyi fórumot, s ezen a rendezvényen egy idős negyed kialakítása vetődött fel. Ez abból következik, hogy a városban tovább erősítik az idősek felé megnyilvánuló szolidaritást, s ennek egyik eredményeként fizikailag is létrehoz-nak, megépítenek egy idősek lakónegyedét?

– Szó szerint. Itt nemcsak nekünk kellett szemléletet váltanunk, sokkal inkább az idős emberekben évszázadok óta gyökeret vert megrögzöttségnek kell változni. Maig tartó szemlélet, hogy építünk egy otthont, házat, ahol születünk, élünk, s végül ott halunk meg. A mai, modern világ ettől már mobilabb. Ma már talán nem attól lesz boldog az életünk, hogy szép, nagy házban lakunk. Ezen túl még sok mindent igényel a ma embere, fiatal is és idős is. Ezt egy városban észre kell vennünk, ennek meg kell felelnünk. Minél idősebb valaki, annál inkább kezdenek más szempontok fontossá válni. Ezt pedig meg kell teremtenünk. Az idős embernek pont úgy van igénye a szórakozásra, a társas életre, a kapcsolódásra és lehetőségek szerint a hasonló igényű, gondolkodású kortársak között. Ha pedig ez koncentráltan létrehozható, az ellátások és az

aktív életfeltételek integrálhatók egy lakókörnyezetben, akkor ezt kell tenni. Ez pedig erőforrás és szervezés kérdése. Mi azt tapasztaltuk a több találkozón elhangzottakból, hogy erre van igény a városban. Megfogalmazódott, hogy sokan vannak, akik az igényeikhez alakított szolgáltatásokért cserébe hajlandók megválni a korábbi otthonuktól, ahol a környezet, a társaság is hasonló, a saját élettér intimitása is megvan, s közben még biztonságban érezhetik magukat az idősek.

– Konkrétan egy újonnan építendő környezetről beszélünk, amelyben, sajáttulajdonú apartmanokban is élhet tovább az idős ember?

– Pontosan erről van szó. Igény esetén „bevásárolja” magát a rendszerbe. Nem arról szól, hogy valaki egy új lakóparkban vesz magának egy lakást, hiszen itt már nem hosszú évtizedekről van szó, de arról igen, hogy önálló, saját lakótérbe költözhet valaki, a megfelelő anyagi ellenszolgáltatás fejében. Itt többféle konstrukciót szeretnénk kidolgozni, mert az emberek eltérő anyagi helyzetben vannak. A lényeg mégis az, hogy egy helyen, minden olyan szolgáltatást megkapjon valaki, ami ebben az évszázadban elvárható és az idős emberek számára szükséges is.

– Ez az idős negyed a jelenlegi idősothton mellett épülhet meg?

– Többféle felmérést végeztünk, és összességében az a visszajelzés érkezett az idősektől, hogy az idősothton környezete nagyon megfelelő hely lehet erre a célra. Ez egy csendes hely, de mégis közel van a város központjához, s minden olyan szolgáltatáshoz, ellátáshoz, amire egy idős aktív embernek szüksége lehet. Bízom benne, hogy a képviselő-testület is egyetért ezzel, mert a végső döntést ez a testület hozza.

– Ha jól gondolom, ez nem városi beruházás lesz.

– Befektetőt keresünk erre a projektre, de a város nélkül ez nem tud működni. Forrást akarunk integrálni a rendszerbe, de az egész projektet a város

szeretné kézben tartani, miután ez egy piaci alapú szolgáltatás lesz.

– Van erre már befektetői érdeklődés?

– Igen, jelentős érdeklődés van a projektre.

– Mikorra valósulhat meg az első ütem?

– Júniusra elkészül a koncepció, ez már előzetes bejelentkezéseket is lehetővé tesz. Gyorsan fel lehet mérni az azonnali igényeket. A beruházás az év vége felé kezdődhet el, s 2023 végén, de legkésőbb 2024 elején már lesznek be-költözhető ingatlanok.

– Távlati elképzelések szerint mekkora léptékű lehet ez a projekt? Az apartmanok számára gondolok.

– Ha már 50 ilyen apartmanba be-költöznek, akkor már jól tud működni ez a projekt, a koncepciót úgy dolgozzuk ki, és a területet úgy alakítjuk, hogy akár 200–300 apartman is megépülhet majd. Ha sikeres lesz, és nagy lesz az érdeklődés, akkor nem tehetjük meg, hogy 2–3 év után azt mondjuk, ez már betelt. Ugyanakkor azzal is kalkulálni kell, hogy évek múltával itt is lesz cserélődés, tehát van egy optimális apartman szám, amivel lehet tervezni. Nagyon nagy az érdeklődés, és ennek igyekszünk megfelelni. Egyébként ez az egész projekt a bizalomra épül, s az az érzésem, hogy ezt az idősothtonban végzett munkával, gondoskodással, a körülmények korszerűsítésével sikerült kialakítani. Amit ott ígértünk, azt teljesítettük. Ez alapja a fejlesztésnek is.

– Ez a legutóbbi testületi ülés, pontosabban az ott meghirdetett új „doktrína”, a harc a szemtelenség ellen, illetve a társadalmi együttélési szabályok betartásának elvárása minden társadalmi rétegben lehet egy mérőföldkő a város életében. Ez egy új korszak kezdete, azzal a kijelentéssel, hogy „a vasúton túli területen is ugyanazok a normák érvényesek, mint a város más területein. Ezek betartását pedig ki is fogják kényszeríteni.” Történt valami a közelmúltban, vagy most fogott el a türelem?

– Ez már több éve tartó folyamat és ebben a stúdióban is beszéltünk erről a témáról párszor. Azon a területen olyan problémák, konfliktusok generáló helyzetek vannak, amivel foglalkozni kell. Eddig is igyekeztünk szociális programokkal,

pályázati pénzekből is többféle segítséget nyújtani. Abban nincs változás, hogy a rászorulóknak segítséget kell adni. Ebben én hiszek, és ezt meg is fogjuk adni, sőt ezt még bővíteni is fogjuk. A családok, a kisgyermek, a rászoruló számíthatnak a segítségre. Változatlanul az a véleményem, hogy a város jövője azon is múlik, hogy a nyírbátori roma közösséget hogyan tudjuk felzárkóztatni, integrálni és fejleszteni. Ebből a szempontból tehát nincs változás.

Persze mindez nem érhető el úgy, hogy azt érezhetik az ott élők, illetve a nem ott élők, hogy valamit a társadalom többsége meg szeretne tenni, de az ott élők egy része csupán az elvárások megfogalmazásáig jut el, tenni már nem tesz érte semmit. Erre mondtam azt, hogy nincs tovább türelem. Az úgy nem működik, hogy azon vitatkozunk, hogy az utcán sok a szemét, vagy, hogy sok a kóbor kutya. Vagy arról megy a polémia, hogy ki és miért nem dolgozik, vagy miért csak annyi a jövedelme...

– **Vagy netán azon szörnyülködünk, hogy miért száguldoznak százal azon a környéken...**

– Sok esetben jogosítvány nélkül száguldoznak a fiatalok. De azon sem vitatkozni kell már, hogy azon a területen miért olyan jelentős a drogfogyasztás, s miért olyan sok a bódult ember az utcákon. Megjegyzem, hogy pont ezektől az ott élők is félnek. Onnan jelzik nekem, hogy már nem merik a gyerekeiket egyedül elengedni. Igen, ki kell jelenteni, hogy most van ennek vége! Ha ezen nem tudunk változtatni, akkor minden erőfeszítésünk hiábavaló.

– **Igaz, tényleg elmondta. Határozott volt. És? Szinte ugyanezeket már korábban is elmondták, hogy be kell tartani a normákat, ne szemeteljenek, ne halmozzák a hulladékot, menjenek el dolgozni, járjanak iskolába, és főleg ne fogyasszanak kábítószer. Most majd történik is ez ügyben valami?**

– A városlakók abban fogják érzékelni a különbséget, hogy a szereplőket, azaz a rendőrséget, a saját intézményeinket bevonva készítünk rövid időn belül egy cselekvési és ütemtervet. A város ebbe hajlandó beletenni a szükséges forrásokat, és megvizsgáljuk a jogi környezetet, hogyan tudunk eljárni a jog erejével, a rendőrséggel, környezetvédelmi hatósággal. Tehát mi megteremtjük a feltételeket, adunk hozzá erőforrást, rendet teszünk, de aki ezután is ezt csinálja, addig megyünk utána, amíg meg nem csípjük... Legyen szó arról, aki vasazik, szétbonja a kocsit, a hűtőt, és kidobálja az alkatrészeket. Legyen szó arról, aki ezeket átveszi, és nem működik együtt velünk. Nyilván, aki a hűtőt

jelei is. Érdemes kimenni a területre, és érdemes végigsétálni az utcán. Egyre több háznál van kerítés, rend és tisztaság. Van igény már sokaknál. Pont ezért kell a határozott fellépés, hogy tovább tudjon haladni. Mert ezt, ott, önerőből, egyedül már nem tudják.

– **Persze, hiába van nálam rend és tisztaság, ha a szomszédból meg ájtjön a patkány.**

– Először szögezzük le, hogy a rend, a tisztaság nem pénz kérdése. Szegény ember portája is lehet tiszta és rendezett. Ugyanakkor azt is tudni kell, hogy ahol van jövedelem, dolgoznak, ott az ingatlanok rendbetétele is elkezdődik. Ablak, vécé, víz már pénzkérdés. Ma már ott tartunk, hogy aki akar, az tud dolgozni a városban. Elindult egy változási folyamat, de mára ez megrekedt, mert a környezet maga visszahúzó erő. Ehhez kell hozzányúl- ni. Rendet kell tenni, ebben segítünk. Ugyanakkor pedig a városlakók másik része joggal várja el, ha az általuk befizetett adóforintokból arra költünk, hogy ott rend legyen, akkor azt utána is tartsák meg.

– **Mi lesz az első lépés és mikor?**

– Felmérjük a jelenlegi helyzetet, megnézzük, hogy az üres ingatlanoknak van-e tulajdonosa, hol vannak a telekhatárok. Szóval próbálunk egyértelmű helyzeteket teremteni. Ha egy területnek ismert a gazdája, és ott újra szemét gyűlik, akkor már a terület gazdáját fogjuk felelősségre vonni. A gazdátlan területek sorsára is lesz megoldásunk. Például odaadjuk annak, aki rendben tartja, bekeríti, műveli. Ehhez is adunk eszközöket. A hatóságokkal közösen dolgozzuk ki a menetrendet. A következő két hónapban elkészül az ütemterv, és év végén már az első eredményekről szeretnék beszámolni. A szemetet nyilván idén is össze kell gyűjteni, azután elmondani, hogy ebben a jövőben nekik is dolguk lesz, és ha ezt nem tartják be, akkor mire számíthatnak. Azt is el fogjuk érni, hogy adott esetben tényleg megkapják a büntetést is.

beviszi, az dobta ki a hulladékot a két utcával arrébb lévő zöldfelületre. Aki tehát együttműködik velünk, ott minden emberi és anyagi erőforrást megmozgatunk, hogy segítsünk, aki nem partner, vagy bűncselekményt követ el, addig fogjuk keresni, amíg utolérjük, és meg fogjuk büntetni.

– **A feltételeket is megteremtik, hogy adott esetben lehessen jogszerűen végezni ott bizonyos tevékenységeket?**

– Igen. Együttműködünk az állammal, hogy alakítsunk ki itt egy hulladékudvart. Aki tehát tisztességesen akar eljárni, az ezután megteheti.

– **Csak kényszeríteni lehet, hogy nem lesz elég. Valamilyen hosszabb távon is működő program esetleg, aminek a végén a szemlélet is megváltozhat?**

– Ott folyik egy felzárkóztatás. Ennek már vannak, ha csak aprónak tűnő

EGYÜTTMŰKÖDÉSRE TÖREKSZIK A KÉPVISELŐ

Több mint 29 ezer szavazattal, a voksok 65,68 százalékával újrázhat a Parlamentben dr. Simon Miklós kormánypárti politikus. A képviselő együttműködést ajánlott Nyírbátor városának.

Simon Miklós a közös munkának, a jól szervezett, elkötelezett, egyszerre mozduló és a valóságban is cselekvő közösségeiknek tulajdonítja, hogy ilyen meggyőző fölényrel nyerte meg 2022-ben is az országgyűlési választást. A kormánypárti képviselő szerint ez a Fidesz-KDNP-s közösség, amikor azt tapasztalja, hogy a település, vagy a térség, de akár az ország nehéz helyzetbe kerül, akkor képes ezen a helyzeten felülemelkedni, és sikeresen kirángatni a „kátyúba került szeke- ret”. Erre az elmúlt 12 évben bizony többször is szükség volt. „Néha, szinte a szakadék széléről kellett visszahúzni az országot” – fest drámaian erős képet a kormányoldali közösség erejét illusztrálva.

A kormányárti képviselő szerint a napnál világosabb, hogy 2022-ben ezt a hatalmas erőfeszítést, illetve sikert honorálta ez a rengeteg szavazat, ami egyúttal azt is bizonyítja – szerinte – hogy a kormánypárti közönség megérti a kormány törekvéseit, **még Nyírbátorban is** – mutatott rá a politika és a közönsége roppant bonyolult kapcsolatára. (Mint ismert, Nyírbátorban 2002-től baloldali többségű az önkormányzat.) Nem csoda tehát, hogy dagadhat a „honfiúi” büszkeségtől a képviselői kebel. Ez bizony olyan siker,

amely kiemelt helyet kaphat a nyertes csatákat megőrkítő tablókon.

Nem is maradt el a köszönet, egyrészt a helyi nyilvánosságnak köszönte (mennyivel őszintebben örülnénk, ha a meghívásainkat elfogadta volna Simon Miklós), s kiemelten járt a köszönet a nyírbátori embereknek.

Ezek után persze, hogy külön is kíváncsiak vagyunk, a szimpla köszönömön túl, mit kapnak majd a szavazatokért cserébe a nyírbátoriak. Simon képviselő nem keveset ígér: „Elengedhetetlen, a várost végre tehermentesítő

elkerülő út megépítése. Az utak tervezése is hamarosan megkezdődik, ami már előrevetíti annak megépítését is. Szeretnénk tovább fejleszteni a térség gazdaságát. A választás előtt néhány nappal jelentettük be, hogy a Rosenberger új technológiát telepít a térségbe, és új munkahelyeket hoz létre. Ebben az új parlamenti ciklusban legalább 1500 új munkahely létesülhet a térségben.”

Szélesebb körre is tekint a kormánypárti honatya. Természetes, hogy az ön-

kormányzatoknak is komoly támasza lesz, s kellő szerénységgel nem is felszólítja, inkább kéri az önkormányzatokat, hogy segítsenek neki, jó pályázatokkal minél több uniós forrást szerezni az amúgy igen mostohagyereknek tűnő vidéknek. Mert tagadhatatlan, hogy vannak kifejezetten sikeres települések a térségben, a többségre viszont ráférne a pénzese. De bizony nem csak úgy, hogy mindegy mire, csak pénz legyen. Az új hang: JÓ PROGRAMOK készüljenek, akkor tényleg tud segíteni. Mert kétség ne legyen, sokan tartják a markukat, miközben a források, legalábbis jelenleg elég szűkösen látszanak.

No azért nem teljesen új ez a hang, mert nézzük csak: „legalább olyan jó pályázatokat nyújtsanak be, mint a múlt ciklusban! Annak eredményeként 25 milliárd forintból 135 beruházás valósult meg. S ez csak a TOP, a Magyar Falu Program is hozott 300 másik beruházást, 4 milliárd forintot költöttek erre a vidékre.”

Jó, nem kell mindig nézni, hogy ez a 300 beruházás mekkorát lendített a 6-os választókerület döcögő szeke- rén. Fő, hogy a 300 egy kellően demonstratív szám. Egyéb- ként pedig ez nem kis dolog. Ki kell emelnünk a 14 új bölcsődét, az óvodákat, vagy a megújított katolikus gimnáziumot, hogy ezzel vissza is térjünk Nyírbátor- ba. S itt bizony nem ma-

radhat ki a sorból az a fontos tény, hogy a reformátusok is megkapták a pénzt az általános iskola megvásárlására, majd felújítására.

Nézzük, mit kíván egy ismét parlamentbe küldött kormánypárti képviselő: „Én azt kívánom, hogy ebben a parlamenti ciklusban legalább olyan eredményes legyen az együttműködésünk a nyírbátori önkormányzattal, mint volt az elmúlt időszakban!”

Nagy Miklós

SZERDA 20:00 ÓRA

Ismétlés:
 Hétfő 7:00, 14:00
 Csütörtök 7:00, 14:00
 Szombat 14:00, 20:00
 Vasárnap 10:00, 14:00, 20:00

EREDMÉNYES EURÓPAI UNIÓS KAPCSOLAT

2022. május 1-jén ünnepeltük hazánk Európai Unió tagságának 18. évfordulóját. Az ország, s így Nyírbátor is jelentősen profitált az elmúlt közel két évtizedben az uniós tagságból.

2003-ban, amikor még nem voltunk az Európai Unió tagja, az Orfeusz előcsatlakozási alaptól Nyírbátor már sikeresen pályázott a városban magtárként ismert, mára Báthori Várkastély ebédlőpalotájaként funkcionáló épület felújítására. A pályázatot kellő kreativitással úgy készítettük el annak idején, hogy nemcsak az ebédlőpalota felújítása, hanem a hozzá vezető utak felújítása is része volt a pályázatnak és így a nyírbátoriak nem is az épület felújítását tekintették a pályázat nagy eredményének, hanem azt, hogy megújultak a nyírbátori aszfaltutak.

Az uniós csatlakozás bekövetkezte után Nyírbátor továbbra is nyertese lett az uniós tagságnak. A 2006 és 2010 közötti kormányzati ciklus legnagyobb értékű műemléki felújítása Nyírbátor koordinálásával, Máriapócs bevonásával és három történelmi egyház részvételével valósult meg. A „Hit és egészség” projekt eredményeként Nyírbátorban megújult a katolikus és református templom, valamint a Nyírbátori Strandfürdő, elkészült a sétány és a Várkastély panoptikuma. Nyírbátor sikeresen vizsgázott, s bebizonyította, hogy képes összehangolni öt szereplő tevékenységét.

A 2010 után Nyírbátorban megvalósult infrastrukturális fejlesztések az EU támogatásával jöttek létre, kivéve azokat, amelyek a város saját pénzéből épültek meg, mint pl.: a körforgalom a Fáy-Hunyadi-Árpád utcai kereszteződésben.

Az elmúlt időszakban sokan próbálták saját maguk eredményének feltüntetni azokat a beruházásokat, amelyek váro-

sunkban létrejöttek. A valóság azonban az, hogy ezek mindegyike az Európai Unió támogatásával valósult meg. Ilyenek az útfelújítások, az autópályával Nyírbátort összekötő út a 471-es számú út részleges felújítása, a különböző intézmények rekonstrukciójára kapott összegek, legyenek azok akár egyházi, akár önkormányzati tulajdonúak.

Hozzávetőleg háromszor annyi támogatás érkezik az országba, mint amennyit az európai uniós befizetési kötelezettségként Magyarországnak teljesítenie kell. Ezekből az országba érkező támogatásokból valósultak meg fejlesztések a városunkban és ezeknek a forrásoknak a következő hétéves költségvetési keretei teremtik azt meg, hogy a legfontosabb céljainkra pályázatokat tudjunk benyújtani. Így a következő években ebből szeretné a város rekonstrukcióval megjavítani a belvízelvezetést, megvalósítani az utolsó óvoda felújítását, a különböző lakókörnyezeti szépítéseket, élhetőbbé téve a várost lakói számára.

Városunk minden megnyert összeggel pontosan elszámolt, projektjeinket megvalósítottuk, így megbízható partnerei vagyunk az EU intézményeinek.

Meggyőződésem, hogy az EU forrásainak felhasználásával városunk és a város környéke a jövőben is gyarapodni fog és remélem, hogy senki nem próbálja meg saját maga érdekében feltüntetni az uniós forrásaival megvalósuló beruházások eredményeit.

Abban bízom, hogy ez a jó kapcsolat, ami kialakult Nyírbátor és az Európai Unió között, a következő években megőrzésre kerül, s biztos alapja lesz a város további fejlődésének.

Dr. Veres János

ŐSZRE LESZ KINEVEZETT KAPITÁNY

Folytatás az 1. oldalról

Mert ugye, ha csak egy-két bűncselekmény történne, az akkor is számtalan negatív megjegyzést hozna, és senki nem beszélne a megelőzött összes többi, lehetséges bűnről. S amikor egy főrendőr azt találja mondani, hogy „szép eredményeket értek el, de...” nos, akkor a beosztott rendőr tudja, a rájuk meredő vigyázó szem nem egy elégedett tisztviselő arcának ékessége. A főkapitány, érzékelve a testületben is többek által feszegetett témát, a kábítószer-bűnözés visszaszorítását jelölte meg kiemelt feladatként.

Mint a bevezetőben már említettem, lassan fél éve nincs kinevezett rendőrkapitány a nyírbátori kapitányságon. Nem mintha baj lenne a meg-

bízott kapitánnyal, de mint minden munkahelyen, az egyenruhásoknál pláne, nem mindegy, hogy valaki egy-két hónapig osztja a parancsokat, vagy az általa mondottak még évekig jelentik a tutit, a fontos igazodási pontot, az éppen itt érvényes egyszer egyet. Hogy állunk ebben a folyamatban?

Farkas József megyei főkapitány: Nagy István korábbi kapitány saját kérésére távozott. Ideiglenesen a helyettesét, Kazsamér Bélát kértem fel, és bízom meg a kapitányság vezetésével. Ez év második felére igyekszem megtalálni azt a személyt, aki – akár hosszabb távon – képes lesz ellátni a nyírbátori kapitányság vezetését.

Kazsamér Béla vezeteti tehát ideiglenesen a helyi kapitányságot, s mint „régimotoros” pontosan megérti, hogy helyben, a városban, mára betelt a pohár, és nem

akarják a helyi civilek sem tovább elnézni, hogy bizonyos területeken megszáporodott a bódult állapotú személyek száma. Ennek igyekeznek is megfelelni, és erőteljesebb fellépésre, aktivitásra készülnek a rendőrök, most leginkább a vasúton túli területen.

De, félreértés ne legyen, nemcsak a kábítószer, hanem a tiltott helyen lerakott hulladék, vagy a gyorsajtás is a célkeresztbe került ismét.

Nagy Miklós

MÚLTIDÉZŐ

VOLT EGYSZER EGY STÚDIÓ
/1971-1999/

Mottó: „Kultúrát nem lehet örökölni. Az elődök kultúrája egykettőre elpárolog, ha minden nemzedék újra meg újra meg nem szerzi magának. Csak az a miénk igazán, amiért megdolgoztunk, esetleg megszenvedtünk.”

Kodály Zoltán

Az előző írásban a Képzőművészeti Stúdióknak gyermekszakkörének János Vitéz illusztrációi szemléltették a foglalkozásokon folyó szakmai munkát.

Maradva az 1973-as esztendőnél, az újkori – Nyírbátor másodszori – várossá válás eseményeinél, most bemutatandó levelezőlap-linómetszetek készítői a gyermek, az ifjúsági és rajztanári kör tagjai, akik ezzel a kisgrafikai albummal köszöntötték a kétszer született várost.

Az alapítók egyik legizgalmasabb tagja – **Hermányos Mária** – így emlékezik stúdiótagságáról: „Több, mint fél

évszázad távolából vizsgálva, a Jóisten keze lehetett abban, hogy őrangyalai 10 éves koromban rajztanárom, **Lautner Rudolf** né elküldött az akkor induló rajzszakkörbe. Azonnal rabul ejtett a rajzbakokon

Hermányos Mária, 13 éves
Reneszánsz motívum a nyírbátori stallumról
linómetszet,
15x10,5 cm, 1973

álló hatalmas rajztáblák erdeje, a modell utáni rajzolás megfoghatatlan illata.”

... „A rajzszakkört 1970-től Makrai Zsuzsa szervezte. Péntek délutánonként volt a foglalkozás, ahol azt csinálhattam, amit nagyon szerettem. A csendélet-tanulmányok és az akvarellezés mellett új technikákat is megismerhettünk: linómetszés, réz- és cinkkarcolás, monotypia és vegyes technikák. Lelkesen csüngtünk művésztanáraink korrigálásain, kiselőadásain. Együtt válogattuk az anyagokat az éves kiállításokra, és csodáltuk, hogy Zsuzsa egy délután szinte minden képet képes bepaszpartozni. Ő volt az egész rajzkör szinte észrevétlen motorja.”

... „Hozzájárult ehhez a felszabadult szellemi műhelyérzethez a művészi nevelésünket kiteljesítő zenei élet is. Az akkortájt csúcspontján lévő Nyírbátori Zenei Napok varázslatos nyári hangversenyein – a szakkör tagjai adták a rendező munkatársak zömét.

A vidéki kisváros kultúrára éhes serdülőinek életre szóló élményt jelentettek ezek az esték.

Ott és akkor szerettem meg a zenét. Személyes közelségben találkozhattunk remek zenészek, énekesek, kórusok, karmesterek seregeivel, egy páratlan akusztikájú szakrális térben, a legkiválóbb előadásokon.”

A koncertek helyszínei – a gótikus műemléktemplomaink külső és belső látónivalói, a múzeum lovagterme, benne a hihetetlen szépségű faragott hátszpad-sorral – stallum –, ezek a hangulatok terelték a figyelmünket a részletek megfigyelései felé.

Vázlatokat, hiteles rajzokat készítettünk. Együtt kerestük a megörökítendő műemléki motívumokat. Majd a vázlatokat – az alkalmazott grafika – levelezőlap méretnek megfelelően megterveztük, a linómetszetet a megfelelő metszőkészekkel elkészítettük, majd a linóprés segítségével a nyomtatokat.

Reprezentációs céllal felhasználhatták a város vezetői, vendégeiknek adva.

Hermányos Mária, 13 éves
Báthory-címer a nyírbátori stallumról
linómetszet,
15x10,5 cm, 1973

Néhány kiemelkedő minőségű linómetszetet mutatunk be az 1973-ban készültek közül, amiket a várossá válás tiszteletére készítettünk a szakkörökben.

Hermányos Mária 15 évesen – akinek visszaemlékezéseiből idéztem – két gyönyörű állóképet metszett, az egyikben a kettős Báthory címer egyikét, és a stallum oldalfalának legjellemzőbb faragványáról készült metszetnek a nyomtatát.

Hermányos Mária, 13 éves
Báthory-címer a nyírbátori stallumról
linómetszet, 15x10,5 cm, 1973

Formatervező üzemmérnök, tervező grafikus, könyvtervező és -kiadó lett. Csömörön élnek, önkormányzati képviselőként a település meghatározó személyisége. Két lánya és öt unokája van. **Baracsi Erzsébet** 17 évesen 1973-ban szintén a stallumról választott témát, fekvő helyzetű metszeten egy tipikus reneszánsz fantáziaférfiarcáról, ornamentikával körülveve.

Erzsébet faipari mérnök és belsőépítész lett, Pest környékén élt és dolgozott, négy gyermeket nevelt. Sajnos, már nincs közöttünk.

Néhai **Sárosi Attila** rajztanár, Nyírgyulajból járt a Stúdióba. Tőle

egy nagyon érzékenyen, fametszetszerűen kivitelezett reneszánsz rozettát mutatunk be. Ő volt az az alkotótárs, aki bravúrosan akvarellezett, rézkarcolt, metszett linót, és bármilyen témában remekelt.

Folytatás a következő számban!

Makrai Zsuzsa
zománcművész

Sárosi Attila, rajztanár,
39 éves
Reneszánsz rozetta a nyírbátori stallumról
linómetszet,
12,5x10,5 cm, 1973

IN MEMORIAM SOMOGYINÉ ROHÁLY MÁRIA

Április 22-én, hosszantartó, sok szenvedéssel járó betegség következtében elhunyt **Somogyiné Rohály Mária**. Marika, a sokoldalúan képzett rajztanár, a manuálisan művelhető népi kismesterségek ismerője, oktatója. A tanítványai által szerzett és szüleik által tisztelt, városunk legsokoldalúbban képzett művészeti nevelője.

Több mint 20 évig az Éltes Mátyás Általános Iskolában dolgozott. Rövid ideig Szentendréen is tanított, ahol elismerték képességeit, pedagógiai munkásságát. 1999-től a Tinódi Sebestyén Alapfokú Művészeti Iskola kézműves tanáraként 2015-ig dolgozott. A Képzőművészeti Stúdiónak 1971-től tagja volt. Folyamatosan képezte magát munka mellett, saját költségén: rajztanárként

tanult Pomázon játszóházvezetést, Gödöllőn gobelinszövést, Debrecenben gyapjuszövést, OKJ-s képesítést szerezve mindből.

A Stúdióban a festés, a grafika műfajok, a zománcművészetben szerzett ismereteket, és alkotta műveit. Közös tárlatokon, országos pályázatokon szerepelt. 12 önálló tárlata volt a többi között Sárospatak, Szentendre, Vásárosnamény művelődési házaiban.

2007-ben a Nyírbátori Báthori Várkastélyban 35 év munkáiból életműkiállításra volt.

2008-ban „Nyírbátorért” oklevéllel, plakettel ismerte el a város sokoldalú tevékenységét. Sajnos, az Alapfokú Művészeti Iskola képző- és iparművészeti tagozatának leépülése miatt 2004-től egyedüli szaktanárként, hányatott körülmények között végezte munkáját.

2015-től nyugdíjazásáig betegségei nehezítették életét. Emlékét megőrizzük. Nyugodjon békében.

Makrai Zsuzsa

A FESTÉSZETBEN HARMÓNIA RA LEPT ORVOS

Vadász Máriát a nyírbátoriak inkább a Szatmár-Beregi Kórház főigazgatójaként ismerhették, mint festőművészként.

Negyvenévi egészségügyi közszolgálat, harmincévi vezetői pályafutás után a kalocsai kórház vezetőjeként vonult nyugdíjba. Ezt követően ecsetet vett a kezébe és a festés, a rajzolás felé fordult. A képei emlékeket, benyo-

nyítón a művész hangsúlyozta, külön örömet jelent az is, hogy Nyírbátorban állíthat ki, ahová kicsit hazajött.

Polyák Dézi

ként vonult nyugdíjba. Ezt követően ecsetet vett a kezébe és a festés, a rajzolás felé fordult. A képei emlékeket, benyo-

másokat idéznek. Szívesen fest tájakat, épületeket, városokat, köztük Nyírbátort is. Vadász Mária elmondta, számára a festés: öröm, kikapcsolódás, harmónia. Továbbá megfogalmazta, hogy alkotás közben jó elvonulni a világ zajától, azoktól a körülményektől, amelyek ma frusztrálttá teszik az embereket. A korábban Nyírbátorban is élő, ma már Kalocsán alkotó művész „Útra keltem” címmel hozott gyűjteményt a műveiből. Kiállítása április 23-án nyílt meg, és egy hónapon keresztül volt látható a Kulturális Központ aulájában. A meg-

DRAGON EYE

DRAGON EYE

NYÍRBÁTORI TÁVFELÜGYELET-SZOLGÁLAT INDUL

A távfelügyelet egy olyan szolgáltatás, ahol az **ÖN RIASZTÓRENDSZERÉN** keresztül őrizzuk a védelmünkre bízott ingatlant: lakást, irodát, üzletet, telephelyet.

Az **ÖN** biztonsági rendszere, – közismertebb néven „riasztó” – amely csatlakozik a távfelügyeleti felügyeletünkhöz, riasztáskor jelzést küld, ahol megtörténik a megfelelő intézkedés.

Kollégáink **A NAP 24 ÓRÁJÁBAN FIGYELIK**, és a diszpécser állomáson fogadják az Ön riasztóközpontjaiból érkező jelzéseket, **ÉS INTÉZKEDNEK** annak tartalmától függően.

Amikor szükséges, telefonon értesítjük Önt, illetve, ha **ÖN VALAMIÉRT NEM ELÉRHETŐ**, az Ön általa meghatározott személyeket, illetve, ha kell, felveszi a kapcsolatot az illetékes hatóságokkal.

Szükség esetén a beérkező jelzések minőségétől függően a járőr szolgálatunk elindul a helyszínre.

TÁVFELÜGYELETI SZOLGÁLTATÁSAINK LAKOSSÁGI ÉS ÜZLETI ELŐFIZETŐK RÉSZÉRE:

- 0-24 órás figyelő és kivonuló járőrszolgálat
- kulcsörzés
- ingyenes telefonos applikáció/alkalmazás

SZOLGÁLTATÁS ÁRA: lakossági előfizető esetén 2 950 Ft/hó, két éves hűségdíjával; üzleti előfizető a kapcsolattartónál tud érdeklődni.

KAPCSOLAT: Tripsánszki Mariann /// Mobil: 06-70/977-0818
E-mail: tavfelugyelet@nyirbator-vm.hu
Nyírbátori Városfejlesztő és Működtető Kft.
4300 Nyírbátor, Iskola utca 19.

Báthory Anna Református Általános Iskola és Óvoda

KÖSZÖNTÖTTÉK A TEHETSÉGES TANULÓKAT

Már hagyománya van annak, hogy a nyírbátori önkormányzat minden tanév végén egy városi rendezvényt szervez a tehetséges tanulók köszöntésére.

A Nyírbátori Kulturális Központban május 13-án elismerésben részesültek azok a nyírbátori diákok, akik kiemelkedően teljesítettek az idei tanévben. A tanulók ünnepén a Báthory Anna Református Iskola és Óvoda tanulóit Így tedd rá! címmel

népi játékot mutattak be. Emléklapot vettek át, akik megyei vagy regionális versenyen legalább harmadik helyezést értek el vagy különdíjat kaptak, továbbá országos vagy nemzetközi megmérettetésen az első 10 helyezett között vagy különdíjasként szerepeltek. A gyerekeknek, az őket felkészítő pedagógusoknak és a szülőknek az elismerést **Máté Antal** polgármester, **Horváthné Karsai Hédi** alpolgármester és **Badics Ildikó** jegyző adta át. A műsorvezető **Majtényi Edit** volt.

Polyák Dézi

Báthory István Katolikus Óvoda, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium

Nyírbátori Éltés Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium

Nyírbátori Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola

Szatmár Alapfokú Művészeti Iskola Nyírbátori Tagintézménye

Folytatás a 8. oldalról

Leonardo Mídia Akadémia Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola Nyírbátori Tagintézménye

ZENÉVEL ÜNNEPELTÉK A MŰVÉSZETOKTATÁST

A Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének kezdeményezésére ettől az évtől április utolsó hétvégéjén ünneplik országzszerre a magyar művészetoktatás napját. Ennek alkalmából hangversenyt rendezett a Szatmár Alapfokú Művészeti Iskola Nyírbátori Tagintézménye a Kulturális Központban, ahol a főszerepet a Nyírbátori Ütőegyüttes és Kamarazenakar kapta.

A zeneiskola tavaly ünnepelte megalakulásának 45. évfordulóját, a Nyírbátori Ütőegyüttes 2020-ban volt 40 éves. **Kiss Irma**, tagintézmény-vezető ünnepi beszédében elmondta, hogy az iskola számára a művészetoktatás napja a legjelentősebb ünnep, mert azt ünneplik, ami a munkájuk, a hivatásuk. „Hisszük, hogy a zeneoktatás több, mint a

hangszeres technikai feladatok megoldása. A tanításon keresztül fejlesztjük tanítványaink személyiségét, gondol-

kodásmódját, segítünk nekik abban, hogy teljes emberré neveljük őket” – mondta Kiss Irma. Az intézményvezető hozzátette: nap mint nap megtapasztalják a diákok kötődését és lelkesedését a művészetekhez, valamint a szülők támogatását, a városlakók büszkeségét az iskola sikerei láttán.

Nyírbátori b a n a művészetoktatás nagy hagyományra tekint vissza. **Máté**

Antal polgármester kiemelte, hogy ebben meghatározó szerepe van a művészet területén dolgozó pedagógusoknak. Megfogalmazta, a művészetoktatás nemcsak a közösség, hanem az egyén számára is meghatározó. A városvezető megerősítette, hogy a nyírbátori önkormányzat számára fontos a művészetoktatás, azon belül a zeneoktatás is. Erre a garanciát az alapfokú művészeti iskola jelenti a maga szakmai hátterével, felkészült pedagógusaival. **Polyák Dézi**

A nagybetűs élet küszöbén. Április végén ballagtak, és május elején már az írásbeli érettségén is túl voltak a középiskolások. A diákok alapvetően bizakodók az írásbeli után. A pedagógus szakma már egy kicsit megosztottabb a feladatok minőségét illetően. Júniusban a szóbeli vizsgákkal folytatódik az érettségi. A ballagás és az érettségi vizsgák után a végzősök számára megkezdődik a NAGYBETŰS élet. Minden szépségével, izgalmaival, nehézségével, örömeivel együtt. **Polyák Dézi**

KEDVES OLVASÓNK!

Most, amikor e remek lap májusi számát tartod a kezében, egészen nyugodt lehetsz. Ezeket a sorokat olvasva, nagy belégzés után fújd ki a levegőt, vágj egy mosolyt, rázd meg a fejed, hiszen már úgyszólván késő. Nálunk nagyon izgalmas dolgok történtek az elmúlt napokban: szorgos kis könyvtároskezek dolgoztak lázasan, ellenőriztek minden tasakot, belekukkantottak minden rekordba és csinos felszólítás-hegyet gyártottak a 2021-es kölcsönzők számára. Igen, elfelejtetted. Igen, ott lesz a postaládában. És igen: nem haragszunk! Amit semmiképp ne csinálj: ne bosszankodj! Megesik az ilyesmi.

Ne hivatkozz a pandémiára, mert nyitva voltunk, sem arra, hogy a kistestvéred beteg lett, sem az orosz-ukrán helyzetre. Légyszi! Ami működhet: egyenes leszel, ahogyan mi is egyenesek vagyunk. Visszahozod a könyve(ke)t, és azt mondod: „Bocsánat! Elfelejtettük.” Mindenképpen használj többszámot, mert szerintem az aranyos. Ettől kicsit megszólítva is érezzük magunkat, mintha mi felejtettünk volna el hamarabb szólni. Mert eddig csendben vártunk ám. Elnéző mosoly lesz a válasz, és 500 forint késedelmi díjat fogunk kérni. Tehát a ledobom a könyvet a pultra, és elfutok nem működhet. Légy kemény! Vállald a következményeket! És mi szeretettel átvesszük a 2022-es évbe. Fellélegezhetsz. Újra kölcsönözhetsz. Amiről újra megfellelkezhetsz. Mi majd újra szólunk, és újra várunk. Mindig. Szeretettel!

Szalonnasütés. A Nyugdíjas Értelmiségiek Egyesületének tagjai nagyon vidám szalonnasütés részesei lehettek a napokban, remek napfényes időben, a régi 2-es iskola udvarán. Beszélgettünk, tervezgettünk, közben megjött a hangulat az énekléshez is. Úgy váltunk el egymástól, hogy mindenki olyan jól érezte magát, hogy ezentúl gyakrabban fogunk idejönni finomságokat főzni.

Tóth Árpádné, az egyesület elnöke

ANYAKÖNYVI ESEMÉNYEK

2022. ÁPRILIS

SZÜLETÉS

Levente	Várad Anett	Danó Árpád
Zente	Pongó Renáta	Mocsár Dezső
Dominik	Barna Adrien	Hudák Richárd
Attila	Fekete Ildikó	Ferenczi Attila
Benett István	Papp Judit Bernadett	Gyenes István
Nelli	Balogh Péter	Csikó Erzsébet

HÁZASSÁG

2022. ÁPRILIS 01. – 2022. ÁPRILIS 30.
közötti időtartamban összesen 11 házasság jött létre,
Mindazok, akik hozzájárultak, hogy a BÁTOR újságban
megjelenjen házasságkötésük:

Simon István – Pelyvás Alexandra
Csire Tamás – Balogh Vivien
Molnár Sándor – Halász Krisztina
Kovács János – Tóth Nikolett
Tóth Gábor – Navradi Tímea
Papp Károly – Scheibli Beáta
Szarvas Szabolcs – Szűcs Katalin

HALÁLESET

Okály Miklós ■ Horánszki Mihályné ■ Szirmai Richárd
Helmeczi Jánosné ■ Nagy Pálné ■ Fehér Józsefné
Varga Gáborné ■ Molnár János ■ Fülöp Gábor
Horváth Istvánné ■ Somogyiné Rohály Mária
Nagyné Takács Mária ■ Harcsa Sándorné

60 ÚJ PARKOLÓ A SPORTPÁLYÁNÁL

Megoldódott a parkolási gond a Városi Sporttelepen. A sportpálya környékén mind a rendezvények idején, mind a futballmeccsek idején komoly problémát okozott a gépkocsik útszéli parkolása. Mindez kellemetlenséggel járt a Sport utcában lakóknak is. A reggeltől estig nyitva tartó újonnan kialakított parkolót már mindenki használhatja. Éjszaka a parkoló zárva van. További információért a Városi Sporttelep gondnokához, Erdei Zoltánhoz lehet fordulni.

Polyák Dézi

LAKÓCSIKKAL NYÍRBÁTORBAN

Kisebb jubileumot ünnepeltek azok a modern kori nomádok, akik lakókocsival járkák a világot. Már 15 éve gyűlnek össze a Sárkány Kempingben, és töltenek együtt pár feledhetetlen napot, mondjuk egy hosszú hétvégét. Sokan közülük mind a tizenötször jöttek a guruló otthonukkal.

Valljuk be, mi, akik nap mint nap elsétálunk az amúgy páratlan műemlékeink mellett, az egyedülálló hangulatú Papok rétvén vezet át az utunk, vagy megállunk a Szabadság téren, betévedünk a Kérsz park környékére, már észre sem vesszük, hogy ezek milyen különleges varázst jelentenek az idegeneknek. Talán igazán már az sem olyan nagyon érdekes, hogy milyen egyedülálló a Szénaréti-tó és a fürdő együttese. A mellette lévő erdővel, Fedeles Lovardával és kempinggel egy osztrák város ékszerdobozza lenne. Ami ott az, itt vajon miért nem igazi

és ismét visszajöjök. Hogy találkozunk, jól érezzék együtt magukat. Nálunk, velünk. Nyugodtan kitehennék őket a cégérünkre. Vajon mit érezhettek meg, ami mindig visszahozza őket? Hiszen biztos, hogy ezer helyen megfordultak, de itt valami van... talán a levegőben, vagy a fák illatában, vagy gyógyvizünkben, vagy az itteniek mosolyában, vagy a város hangulatában, a Vigh-Kiss duó dallamaiban, amit minden évben meg kell tapasztalni.

Ducsainé Csabák Marianna

Mindenesetre ez szezonkezdetnek kiváló. S ami az épített szálláshelyeket illeti, a kemping bizakodással várhatja a főszekont is, tudtuk meg, miközben, mint igazi „csodabogár” a mongol Tong nevű úriember is viszi majd ennek a helynek a hírét. Tong úr 12 ezer kilométert tekert kétkerekűjével (jó, azért egy kis villanymotor könnyített a megpróbáltatásokon), no de tényleg messze földről bukkant fel itt, és 2 hetet pihent a fák árnyékában.

Ducsainé Csabák Marianna: „Nagyon jó szezon várunk. Már most szenzációs a foglalásunk, mind belföldről, mind külföldről. A külföldiek főleg Romániából, Szlovákiából és Lengyelországból jönnek Nyírbátorba. Kedvelt a kempingünk a nyugdíjas klubok körében, és sok osztálytalálkozót, illetve osztálykirándulást szerveznek hozzánk.

attrakció? De ez egy másik írás témája, mert most csupán és egyedül arról van szó, hogy van pár tucat nomád, vagy „műnomád”, aki évről évre, még az igazi nagy utazások előtt, mondjuk úgy, nálunk, a Sárkány Apartman és Kempingben nyitja a szezon. Már 15 éve. Vagyis most egy csendes jubileumot is ünnepeltek. Ettől jobb hír nem is lehetne, ami az idegenforgalmunkat illeti. Van 50–60 ember, világutazó, aki érdemesnek tartja ezt a várost, ennek a városnak e kempingjét és persze fürdőjét és mindenekelőtt vendégszerető embereit, hogy újra

A Nyírbátori Munkásszálláson a Nyírbátori Városfejlesztő és Működtető Kft. szolgáltatásai a munkaadók részére megfelelő lehetőséget biztosítanak dolgozók kulturált elhelyezésére. Fürdőszobás szobák valamint közösségi konyha és mosókonyha is áll rendelkezésre a dolgozók az egyéni higiénés és étkezési igényeinek kielégítésére.

**Telefonos elérhetőségek: +36 70 529 1577 Varga Csaba ágazatvezető
06 42 510 470 Titkárság**

Nyírbátor Város Önkormányzatának Lapja

Felelős kiadó:

Nyírbátor Város Önkormányzata,
Máté Antal polgármester.

Főszerkesztő: Nagy Miklós
info.batormedia@gmail.com

Szerkesztőség:

Nyírbátor, Szabadság tér 8–9.
Kulturális Központ földszint
Tel.: 42/291-865, 06-70/337-2587

Nyomdai előkészítés:

Talpas Design Grafikai Kft.,
Nyíregyháza

Készült Nyíregyházán,

a Grafit Nyomda „R” Kft.
nyomdaüzemében

Felelős vezető: Ördögh J. Gábor
HU ISSN: 0864-7259

A szerkesztőség fenntartja a jogot,
hogy a beküldött írásokat – a tartalom
lényegi megváltoztatása nélkül –
szerkesztett, rövidített formában közölje.

SPORTOLÓINK ARCKÉPCSARNOKA

CSONKA ISTVÁNNÉ
KÖNNYŰ ÉVA

Ha van igazi sportcsalád, akkor a nyírvasvári Könnnyű családról ez elmondható. Az apa, **Könnnyű János**, tornázott, kosarazott, atletizált. Rúdugrásban megyei középiskolai bajnokságot is nyert. A négy gyerek: **János, Éva, Csaba, Adél** kiváló röplabdázó lett, valamennyien nyírbátori színekben, sportáguk kiválóságaiként. Adél asztaliteniszből is sokra vihette volna, de családi csábításnak engedve a röpi mellett kötött ki.

Az apai „örökség” mellett persze másra is szükség volt a sportolónak váláshoz. Például a nyírvasvári iskolában uralkodó sportszellemre. Éva Nyírbátorban született 1958. augusztus 28-án. Lehet, hogy még a mezszámja is nyolcas volt. Iskolai tanulmányait Nyírvasváriban kezdte. Sajnos nem túl gyakori eset, hogy a tantestület minden tagja sportolt, vagy szurkolt a sportolóknak. A tanulók természetes módon hamar „megfertőződtek” a sport által. **Koleszár József, Takács Gábor, Szép László, Papp Gyula, Küzmös László** és társaik példája magával ragadta az ifjúságot. Minden szünetben foglaltak voltak a pályák. A nagyszünetben rendszerek voltak a tanár-diák röpi-meccsek. Mindkét oldalon azok játszottak, akik előbb értek oda. A sokaság pedig szurkolt teljes hangerővel. Istenkém, de jó lenne ma sok ilyen iskola az országban!

Éva tehetsége hamar nyilvánvaló lett, így már gyermekfejjel bekerül a falu női csapatába, mely a falusi dolgozók spartakiáján a megyét is képviselte Szegeden. Aztán következtek a nyírbátori gimnáziumi évek. **Bertók István (Cubók)** volt a testnevelője. Ő sportolónak több sportágban is versenyzett, edzőként

a röplabdára szakosodott. Éva játszott a középiskolai bajnokságban, de már igazolt játékos volt az NYBSC-nek is, ahol **Borúzs Sándor** volt az edző. Az első közös nagy sikerük az NBII-be jutás volt. **Kemecsei Anikó, Tokaji Éva, Freund Ildikó, Csák Erika, Illés Mária, Zatureczki Katalin, a Bagaméri lányok: Ildi, Kati, Éva, Sándor Andi, Árvai Judit, Kutyik Erzsébet** és mások voltak a csapattársai. Borúzs Sándor után Bertók István, majd **Varga József, Szabó Péter** és újból Varga József voltak az edzői. Erős volt az NBII-es mezőny, bizony többször is kiestek, ám rövid megyei szereplés után mindig vissza is jutottak izgalmas osztályozók után. Az aktív játékot 1982-ben hagyta abba, akkor ugyanis férjhez ment, minő véletlen, volt tehetséges futballistánkhoz, **Csonka Pistához**. Érettségi után a BÓNIBAN vállalt munkát. Egy éven át három műszakban dolgozott. A munka és játék mellett folyamatosan tanult is. Gyors- és gépíró lett, majd elvégezte a közgazdasági szakközépiskolát. Óvónő szeretett volna lenni, dolgozott is a volt mintaóvodában, aztán mégis más irányt vett az élete. A rendszerváltás utáni leépítések idején munkanélküli lett.

Aztán megpályázott egy állást a határőrségnél. Itt vette igazán hasznát közgazdasági tanulmányainak. Jól érezte magát ebben a munkakörben, de a sors útjai ezúttal is kiszámíthatatlanok voltak. A határőrség beolvadt a rendőrségbe. Nem maradt munka nélkül, csakhogy az átszervezés miatt az MRFK állományába került, naponta járt Nyíregyházára. Többen

tanítottak. Éva magyar-történelem szakos, jelenleg is a gimnázium tanára. Kitti német-földrajz szakon diplomázott, jelenleg Debrecenben dolgozik. A sporttal mindkét lánynak volt kapcsolata: Éva alapító tagja volt a mazsorett csoportnak, Kitti néptáncban jeleskedett. A férj, Csonka Pista pedig a mai napig focizik. Szinte napi rendszerességgel jár ki

tették ugyanezt Nyírbátorból, így utaztatásukról a megyei főkapitányság gondoskodott. Itt dolgozott nyugdíjazásáig.

Mind a határőrségnél, mind a rendőrségnél jó közösségbe került, ma is szeretettel emlékezik volt munkatársaira. Férjével két gyereket neveltek fel.

A sors érdekessége, hogy mindkét lányuk tanár lett, egy ideig mindketten a nyírbátori gimnáziumban

a pályára, és baráti társaságával rúgja a labdát. Ízületi bántalmak? Ugyan! A labda szeretete mindent felülír! Éva elvégzi háziasszonyi teendőit, gondozza a veteményest, gondoskodik a családról. És imádja Nyírbátort. Azt mondja, soha nem hagyná el ezt a gyönyörű várost. Ezen nem csodálkozom.

Baráti ölelés a családnak:

Szabó Laci

„Egy nagy sárkánykígyó áll itt a kapuban; / Elnyelne hat ökröt, akkor szája van.” – Veres Marianna, 12 éves (linómetszet, 10,5x20 cm, 1973)
Előző havi számunkban Múltidéző sorozatunkban hibásan jelent meg a fenti kép, most helyesen közöljük. A készítőitől elnézést kérünk.

KÜLÖNLEGES ESEMÉNYEK A KÉTTANNYELVŰBEN

Az április hónap iskolánkban különlegesnek mondható, hiszen eddig még soha meg nem valósult eseményt rendeztünk: író – olvasó találkozót B. Czakó Andreával.

Iskolánk könyvtárosa, Bíróné Czakó Andrea sokszínű személyiség. Munkája több módon is kapcsolódik a tanulók mindennapjaihoz. Az élményszerű oktatás szakmai alapjának egyik megalapozója iskolánkban. Aktív tagja a Boldogságóra programot megvalósító csoportunknak. A Jobb Veled a Világ Alapítvány Boldogságóra programjával, a pozitív pszichológia kutatási eredményeire épített élménypedagógiai módszertan segítségével változatos, érdekes és élményszerű boldogságóra foglalkozásokat szervez és tart tanulóink szá-

mára. Emellett az Erősségközpontú Oktatási Program megvalósítója iskolánkban. A sokszínű, modern módszertani anyagokkal, az erősségfókuszú oktatással a sikeres, boldog élet lehetőségét adja át a következő generációknak. Diákjaink rendszeresen ellátogatnak az Erősségek kertjébe, ahol egy-egy erősséget feldolgozva színes, játékos és élményekben gazdag foglalkozás részesülhetnek. Az ezekkel kapcsolatos továbbképzéseken is részt vesz, és az ott szerzett tudást mindennapokban tanulóink

örömeire. Mindezek mellett még íróként is tevékenykedik, személyisége az írásban teljesedik ki. Jelenleg „A csend árnyéka” címmel harmadik regénye jelenik meg. Egy igen összetett tényregény, mely a holokauszthoz kötődik.

„B. Czakó Andrea regénye igaz történeten alapuló, megrázó történelmi tablő a lengyel menekültekről, Derenk felszámolásáról, a varsói felkelésről, Budapest ostromáról, a falusi béke és az eszkalálódó háború kontrasztjáról.”

A magyar holocaust közelgő emléknapja alkalmából, a témát felszínen tartva,

iskolánk történelemszakos pedagógusa **Sáriné Matolcsi Anikó** kezdeményezésére 2022. május 3-án „A jelenben élő múlt” címmel író-olvasó találkozónak adott helyet iskolánk könyvtára. Az esemény moderátora iskolánk egyik sokszínű tehetséges végzős tanulója **Ricsei Laura** 8.a osztályos tanuló volt. A találkozón az író személyi-

sége, az érdeklődő gyerekek és felnőttek jelenléte nyugalommal és szeretettel töltötte meg a könyvtárat.

Folytatás a 14. oldalon

Kezdje a karrierjét az MSK Hungary Bt-nél!
Ha szeretné egy megbízható és stabil munkahelyet:

Jelentkezz hozzánk!

- ▶ Gépezsmérnök
- ▶ Elektromos-tervező
- ▶ Mérnökségi adminisztrátor
- ▶ Termék-dokumentáció (Gépkönyv)
- ▶ PLC programozó
- ▶ Szerviztechnikus (utazással)
- ▶ Villanszerelő
- ▶ Esztergályos (CNC/ (Hagyományos)
- ▶ Marós (CNC/ Hagyományos)
- ▶ Horizont (CNC/ Hagyományos)
- ▶ Takarító

MSK Hungary BT

4300 Nyírbátor, MSK tér 1 · Tel.: +36 42 511 129
karrier@msk.hu · www.msk.hu

A beszélgetés családi hangulatban zajlott. Megfoghatatlan élmény volt a jelenlévő olvasók és érdeklődők számára, hogy közvetlenül az íróval beszélgethettek a legújabb, és a már megjelent regényeiről (Hervadhatatlan, Pitypangtánc) egyaránt. Sokan és bátran kérdezték az írónőt, aki lelkesen válaszolt az újabb és újabb kérdésekre. Azok a

résztevők, akik megjelentek, egy másik arcát ismerhették meg B. Czákó Andreának. Remek hangulatú délutánon vehettünk részt. Az ilyen események az ember lelkét simo-

gatják. Bízom benne, hogy ez a kezdeményezés hagyomány-nyá válik, s számos hasonló délutánban lesz még részünk.

Nagyné Bagaméri Éva
intézményvezető

KÖRNYEZETTUDATOS ÉLMÉNYSULISOK

A fenntarthatóság üzenetének elterjesztése érdekében „Fenntarthatósági Témahétet” hirdetett meg április 25. és 29. között az Emberi Erőforrások Minisztériuma. Iskolánk minden osztálya bekapcsolódott a témahét rendezvénysorozatába, ahol kiemelt cél volt a környezettudatos magatartás kialakítása, a környezet megvédése a káros hatásoktól.

A tematikus osztályfőnöki órákon beszélgettünk a környezet-, a levegő- és a vízszennyezésről, a megújuló energiák használatáról, s arról, hogy mit lehet tenni a környezetvédelem érdekében, hogyan lehet a szemét mennyiségét csökkenteni, a szelektív hulladékgyűjtésre figyelni. A gyerekek tudják, ők is sokat tehetnek a természet védelméért, s azért, hogy a bolygónk minél tovább élhető legyen.

Ötletbörzét tartottunk az otthon keletkezett hulladék hasznosítására. Különleges része volt a programnak az a verseny, amelyre hulladékból készült tárgyakkal lehetett nevezni. A legötletesebb alkotásokat díjaztuk. Készültek társasjátékok, faliképek, sőt ököváros is. A remekműveket a sulis aulájában állítottuk ki.

A diákönkormányzat április 22-én a Föld napján virágültetéssel hívta fel a diáktársak figyelmét arra, hogy tiszteljék, varázsolják szebbé környezetüket.

Április utolsó hetében különleges környezetvédelmi akadályversenyt szerveztünk. A sulis minden zegzugát kihasználva, izgalmas akadályokat állítottunk fel. A rossz idő sem fogott ki rajtunk. Volt mocsárjárás, szemétválogatás, célbadobás, állati puzzle, vizes nyolcas és feleletkiválasztós teszt is.

Az Élménysuli nevelőtestülete nevében:

Kóródiné Tóth Mária
DÖK segítő pedagógus

SZEMETELNI CIKI

Az Élménysuli kisfilmpályázatot hirdet „Szemetelni ciki” néven. Pályázhatnak felsős gyermekek (10-14 év közötti korosztály), csoportok, baráti társaságok, osztályok.

A pályázat célja a környezettudatos, felelős viselkedés fontosságára való figyelemfelkeltés.

A filmek lehetnek komoly, elgondolkodtató művek és humoros, szellemes alkotások is. Fontos, hogy minden esetben rövid, lényegre törő üzenettel juttassák el az üzenetet: „Szemetelni ciki!” A pályázatra olyan kisfilmeket várnak, amelyek Facebookra feltölthetők.

Az elkészült minimum 20 másodperces, maximum 2 perces kisfilm, MP4 vagy avi formátumban (4K nem elfogadott) CD/pendrive adathordozón vagy e-mailben elküldve.

Benyújtási határidő: 2022. június 10.

A pályázat beadásakor szükséges: egyéni pályázó esetén a pályázó neve és életkora, közösségi pályázóknál a közösség neve, diákképviselő neve, továbbá mindkét kategóriában kell az életkor, hogy hányadik osztályba jár, a felnőtt segítő neve, telefonszáma, e-mail-címe.

A legjobb alkotásokat díjazzák. További információ az elmenysuli@gmail.com e-mail-címen vagy a +36 303 193742-es telefonszámon érhető el.

REFIS TÁBOROK NYÍRBÁTORBAN 2022 NYARÁN

HITTAN TÁBOR
ÁLSÓ TAGOZATOSOKNAK
2022. JÚNIUS 20 – 24.

**ÉSZPÖRGETŐK – JÁTÉKOS
MATEMATIKA TÁBOR**
ÁLSÓ TAGOZATOSOKNAK
2022. JÚNIUS 20 – 24.

**IDEGEN NYELVI - INFORMATIKA
TÁBOR**
FELSŐ TAGOZATOSOKNAK
2022. JÚNIUS 20 – 24.

NAPKÖZS TÁBOR
ÁLSÓ TAGOZATOSOKNAK
2022. JÚNIUS 27. – JÚLIUS 1.

KOMPLEX TERMÉSZETTUDOMÁNYOS TÁBOR
FELSŐ TAGOZATOSOKNAK
2022. JÚNIUS 27. – JÚLIUS 1.

**XVIII. VÁROSI
SZÍNHÁZTÁBOR**
2022. JÚLIUS 4-9.

**ARANY SÁRKÁNY FOCISULI
LABDARÚGÓ TÁBOR**
2022. JÚLIUS 11 – 15.

Jelentkezés és bővebb felvilágosítás: Bathory Anna Református Általános Iskola és Óvoda Nyírbátor, Fáy A. u. 17.

Telefon: 06-42-281-689, 06-42-510-210

ÚJRA EGYÜTT, A SZABADBAN

A tavasz egyébként is kicsalogatja az embereket a természetbe. A covidos-lezárási időszak után talán mindannyian még inkább vártuk a szabadtéri rendezvények sorozatát. Nyírbátorban is hagyománya van a húsvéti programoknak és a nagy majálisozásoknak.

A négynapos húsvéti hétvégén sem unatkozhattak a nyírbátoriak, hiszen több eseményt is rendeztek a városban. Ezek közül az egyik a hagyományos nyuszifutás

méteres, az 5, 10 vagy éppen 21 km-es távokat.

Igen sokan használták ki a már kicsivel kellemesebb húsvéthétfői időjárást, és mentek ki a Fedeles Lovar-

volt. A sportolókat a mostoha időjárási körülmények sem tartották vissza. A rajt és a

dába, ahol idén ismét megrendezték – két év szünet után – a húsvéti játszóházat.

cél is a sportpálya volt, ahol szinte minden korosztályból akadtak, akik futócipőt húztak, és teljesítették a 800

Kisállat simogató, körhintá, óriáscsúszdás ugrálóvár, rodeó-elefánt, interaktív kiállítás és játszótér, rajz- és

ügyességi versenyek, húsvéti tojáskeresés, valamint buborékshow várt a gyerekekre.

Május első hétvégéje is igazán vidámra sikeredett Nyírbátorban. Újra lehetett majálisozni. Új helyszínen, de a régi kedvvel szórakozhattunk. A majdnem délig tartó zenés reggeli ébresztő után a volt kettes iskola udvarán zajlottak az események. A főzőversenytől a mazsorett, néptánc, divattánc bemutatón át a kutya szépségversenyig, a civil egyesületek kulturális előadásaitól a lovasbemutatón át az esti **Kökény Attila** koncertig igazán színes, eseménydús napon mulathatta az időt a helyi nagyjérdemű. Érdekességnek számított a thai fagyfalt, a virtuális valóság sátor is, de volt elsősegélynyújtó pont is. Hasonlóan izgalmas prog-

ramnak ígérkezik május 28-án 14 órától a városi gyermeknap, amelynek helyszíne a volt kettes iskola udvara lesz. Bábszínház, bűvészshow, a Tűzmanók bemutatója, játszóház, ugrálóvár, 3D karika, cukorágyú, óriásbuborék csupa jó dolgokat rejtene a tarsolyban a gyermekek számára a program megálmodói. A szombat délután egyik várt fellépője a népszerű Buborék együttes lesz. A szervezők egy nagy közös cserebere játékra hívnak mindenkit. Azt kérik azoktól a gyerekektől, akik szeretnének ebbe bekapcsolódni, hogy hozzanak magukkal egy olyan játékot, amit már meguntak (de még használható), és cserébe elvihetnek egy másik játékot.

Polyák Dézi

MAJÁLISOZTAK AZ OTTHONBAN

Már majálist is lehetett rendezni a nyírbátori önkormányzati tulajdonú és működtetésű, a Nyírbátor Város Szociális Szolgálatához tartozó Idősek Bentlakásos Otthonában. Hozzá tartozókat is vártak a felújított intézménybe.

„Egy év után elérkeztünk ahhoz, hogy kültéren egy ilyen ünnepséget rendezhessünk. A célunk az volt, hogy egy közös programon legyenek együtt a lakók és a hozzátartozók. Nehéz éven vagyunk túl mind a járvány, mind a felújítások miatt. Most már csak arra szeretnénk koncentrálni, hogy minél jobban érezzék magukat az otthonban a lakók és a dolgozók” – mondta **Bodóné Erős Rózsa**, a Szociális Szolgálat intézményvezetője.

Az idősothton szakmai egységvezetője, **Kovácsné Posta Enikő** megerősítette, hogy minél több programot szeretnének szervezni az intézményben. „Rendszeresen vannak teadélutánok, egyházi szertartások, továbbá van gyógytorna, kutyaterápiás

foglalkozás és a fodrász, manikűr, pedikűr, masszáz szolgáltatásokat is igénybe lehet venni.

Tervezünk kirándulásokat is és még sok újdonságot” – tette hozzá az egységvezető.

A rendezvényre meghívták az idősek nappali ellátásának tagjait, akik ünnepi dalsokkal, versekkel és paródiával tettek vidámmá az intézményi Majálist.

Polyák Dézi

„LEGYÉL TE IS NYÍRBÁTORI”

Nyírbátorban gyakorlatilag eljutottunk oda, hogy korlátlan munkalehetőség van. Ez régóta azzal jár, hogy a megye minden településéről – de megyehatáron túlról is – sokan ingáznak naponta a Nyírbátori Ipari Park valamelyik üzeméhez. Ez azt is bizonyítja, szükség van a munkaerőre, ami szerencsésen találkozott Nyírbátor vezetésének azzal a törekvésével, hogy jelentős mértékben növeljék a város állandó lakosainak a számát. A cél elérése érdekében közös programot dolgoztak, illetve dolgoznak ki a város munkáltatóival, oktatási, szociális, egészségügyi intézményeivel.

Ezenkívül bevonják a civil, a kulturális és a sport szervezeteket. A polgármesteri hivatalban egy külön irodát hoztak létre, ahol koordinálják a városba település összes lépését, illetve a letelepedéshez szükséges mindenemű információt is összegyűjtik. A program mun-

kalehetőséget, lakhatást, 21. századi oktatást, gondoskodást, családtámogatást, szabadidő és szórakozási lehetőségeket, élhető városi környezetet kínál.

NYÍRBÁTOR K Á R T Y A

Nyírbátori Sárkány Wellness és Gyógyfürdő

Nyírbátor, Iskola u. 19. ■ www.sarkanyfurdo.hu/hu

Kedvezmények:

Nyírbátor Kártyával rendelkezőknek:

A kedvezmény mértéke (a belépőjegy, vásárolt termékek, igénybevett szolgáltatások árából):

Nyírbátori Sárkány Wellness- és Gyógyfürdő, 15%
Nyírbátori Sárkány Wellness- és Gyógyfürdő 3 órás jegy 25%

Nyírbátor Barát Kártyával rendelkezőknek:

Nyírbátori Sárkány Wellness- és Gyógyfürdő, 10%

Nyírbátori Kulturális Központ

Nyírbátor, Szabadság tér 8.

www.facebook.com/nyirbatorikulturaliskozpont

Kedvezmények:

Nyírbátor Kártyával és Nyírbátor Barát Kártyával rendelkezőknek:

A Nyírbátori Kulturális Központ egyes rendezvényeiből
10% kedvezmény.

2-es pub

Nyírbátor, Édesanyák útja 7. ■ www.facebook.com/2espub

Kedvezmény:

Nyírbátor Kártyával rendelkezőknek:

Bowlingozásra: 10%

Nyírbátori Sport és Utánpótlásnevelő Kft.

Nyírbátor, Szabadság tér 7. ■ www.facebook.com/nybsc1

Kedvezmények:

Nyírbátor Kártyával rendelkezőknek:

A Nyírbátorban megrendezésre kerülő kézilabda mérkőzések
jegyárából 20% kedvezmény.

Kovboys Kft. (Kovboys Tüzép)

Nyírbátor, Császári u. 77.

www.facebook.com/gergo.kovacs.31508

Kedvezmények:

Kovboys Kft. 5% kedvezményt biztosít a Nyírbátor Kártyával
rendelkezők részére az építőanyagok áraiból.

Ácsceruza Kft.

Nyírbátor, Szabadság tér 10.

www.facebook.com/kft.acsceruza

Kedvezmények:

Ácsceruza Kft. 5% kedvezményt biztosít a Nyírbátor Kártyával
rendelkezőknek a boltban árusított termékekre.

Böszörményi Bt.

Nyírbátor, Sőhordó u. 106

www.facebook.com/boszormenyi.bt

Kedvezmények:

A Böszörményi Bt. 5% kedvezményt biztosít a Nyírbátor Kártyával
és Nyírbátor Barát Kártyával rendelkezők részére a boltban
árusított termékekre.

Kutya-Baj Állatgyógyászati Centrum

Nyírbátor, Debreceni u. 36.

www.facebook.com/profile.php?id=100059053278206

Kedvezmények:

5% a Kutya-Baj Állatgyógyászati Centrum boltjában vásárolt
termékekből a Nyírbátor Kártyával és Nyírbátor Barát Kártyával
rendelkezőknek.

Dizafitt Stúdió Infrasilmx

Nyírbátor, Kenyérmező u. 5.

www.facebook.com/studio.dizafitt.5

Kedvezmények:

5% kedvezmény a Kenyérmező u. 5. szám alatti üzletben elérhető
szolgáltatásokból a Nyírbátor Kártyával és Nyírbátor Barát
Kártyával rendelkezőknek.

Grovi Kft.

4300 Nyírbátor, Szentvér u. 41. ■ Email cím: info@grovi.hu

Kedvezmények:

A gázolaj árából 13 Ft/l, benzin árából 10 Ft/l kedvezményt biztosít
a Nyírbátor Kártyával és Nyírbátor Barát Kártyával rendelkezőknek.
(kivéve Árstop ideje alatt!)